

TÁJÉKOZTATÓ A 2020 UTÁNI KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA VÁRHATÓ KERETEIRŐL

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

ELŐZMÉNYEK

A **2020 utáni új KAP kialakításának első lépése a 2017. február 2-án** az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) által a szakpolitika egyszerűsítésére és korszerűsítésére **meghirdetett nyilvános konzultáció volt**. A konzultáció során megállapítást nyert, hogy a válaszadók egyszerűbb, rugalmasabb politikára, a gazdálkodók számára megfelelő szintű jövedelem biztosítására, illetve a környezet- és éghajlatvédelem új kihívásaira szeretnének válaszokat látni.

A konzultáció eredményeit is felhasználva 2017. november 29-én adta ki a Bizottság a KAP jövőbeli irányvonalaira vonatkozó közleményét „[Az élelmiszer-ágazat és a mezőgazdaság jövője](#)” címmel.

A szakpolitika tartalmának meghatározásával párhuzamosan **2017. március 1-jén**, az Európa jövőjéről szóló Fehér Könyvvel **kezdetüket vették a** Közös Agrárpolitika jövőbeli forrásait is **meghatározó 2021-2027 közötti uniós költségvetés kialakításának a folyamatai is**.

1. A 2020 UTÁNI KÖZÖS AGRÁRPOLITIKÁRA VONATKOZÓ BIZOTTSÁGI TERVEZETEK

Az elmúlt lassan másfél év uniós szintű szakmai fórumai, illetve a készült vitaanyagok alapján **elkészültek a Bizottság konkrét javaslatai a Közös Agrárpolitika szakmai és költségvetési keretéről**:

- 2018. május 2. [2021-2027 közötti időszakra vonatkozó uniós költségvetési javaslat](#)
- 2018. június 1. [KAP jogalkotási javaslatok](#) (a 2021-2027-es programozási időszakra a Bizottság három rendelettervezetet javasol: KAP Stratégiai Tervezési Rendelet, Horizontális Rendelet, Közös Piacszervezésről szóló rendelet kiegészítése)

A Bizottság szándéka, hogy ezek a rendelettervezetek összhangot teremtsenek a [Juncker prioritások](#) célkitűzéseivel, az [ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok](#)kal (SDGs), ugyanakkor megvalósítsák a politika végrehajtásának egyszerűsítését is.

Jelen tájékoztatóban a KAP Stratégiai Tervezési Rendelet (továbbiakban: a Rendelet) és az uniós költségvetési tervezet tartalmát foglaljuk össze.

A Rendeletben a Bizottság a 2020 utáni KAP alapvető politikai paramétereire tett javaslatot, úgy mint a KAP célkitűzéseire, az intézkedések körére, a tagállami alapkövetelményekre, valamint a pénzügyi kérdésekre. A jogszabályjavaslat az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott intézkedések kereteit tartalmazza.

2. ÚJ KAP – ÚJ KERETEK

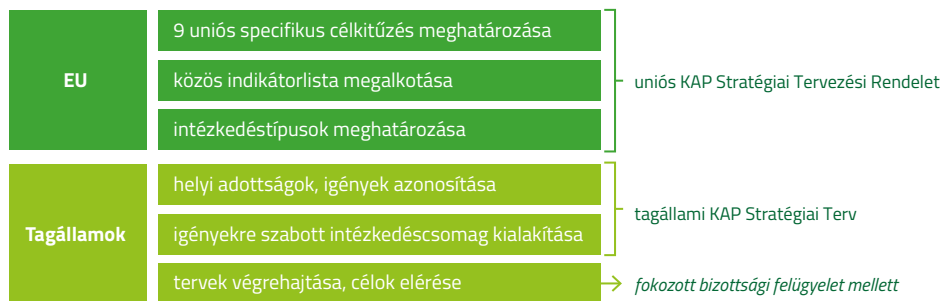
A Rendelet alapján **a tagállamok jóval nagyobb mozgástérrel rendelkeznének saját támogatáspolitikájuk kialakításakor**, ugyanakkor fontos, általános célként kellene kezelniük az élelmiszerbiztonságot hosszú távon biztosítani tudó, környezettudatos gazdálkodás elősegítését, és a vidéki térségek megerősítését; emellett az egyes területeken átívelő, úgynevezett horizontális célként az innováció és digitalizáció ösztönzését, és az új tudás hasznosításával a mezőgazdasági üzemek korszerűsítését. A nagyobb tagállami mozgástér lehetővé tenné a helyi körülmények fokozottabb figyelembe vételét, viszont nagyobb felelősséggel és elszámolhatósággal is járna.

Mindezt megvalósítandó, a Bizottság szándéka szerint a tagállamoknak úgynevezett **KAP Stratégiai Tervet kellene készíteniük a támogatások felhasználására**, amely magában foglalja az I. pillér (pl. közvetlen támogatások) és a II. pillér (vidékfejlesztési támogatások) forrásait.

A Rendelet 9 uniós gazdasági, környezeti és társadalmi ügynevezett specifikus célkitűzést határoz meg, melyekre alapozva a tagállamok kialakítják támogatáspolitikájukat. A célkitűzések a gazdasági életképességre, a termelők támogatására, egy magasabb szintű környezet- és éghajlatvédelmi teljesítményre, valamint a vidéki térségek fenntarthatóságára koncentrálnak.

A KAP Stratégiai Tervben **a tagállamok választják ki, hogy a fenti célok teljesítését – figyelembe véve a helyi sajátosságokat – milyen intézkedésekkel kívánják elérni. A választható intézkedéseket viszont a Rendelet rögzíti majd.**

Az intézkedések sikerességének, illetve általában **a támogatáspolitikai teljesítményének a mérésére a tagállamoknak továbbá a célok elérését alátámasztó tervszámokat és eredménymutatókat (ún. indikátorokat) is meg kellene határozniuk**, a Rendelet adta keretek között.

A KAP Stratégiai Terveket a Bizottság hagyja jóvá. A Stratégiai Terv végrehajtásáról a tagállamoknak évente jelentést kellene készíteniük, mely az uniós célok tagállami teljesítését, az indikátorok aktuális értékét foglalja magában. A Bizottság mind a tervezés, mind a végrehajtás során fokozottabban felügyelné, hogy a támogatáspolitikai eredményessége biztosított legyen. A környezeti- és éghajlatvédelmi célok teljesülése tekintetében kielégítő teljesítményt nyújtó tagállamoknak 2026-ban „teljesítmény bónusz”-ként további KAP forráskeretet ítélhetne meg.

3. A TÁMOGATÁSPOLITIKA POTENCIÁLIS ESZKÖZEI

Stratégiai Tervükben a tagállamok maguk választhatják meg, hogy milyen intézkedéseket vezetnek be az uniós célok elérésére. A Rendelet a következőkben bemutatott intézkedéstípusok bevezetését teszi lehetővé. Az I. pillér esetében az uniós továbbra is 100%-ban finanszírozza a kifizetéseket, a II. pillér esetén ugyanakkor csökkent mértékben: maximum 70%-os arányban a kevésbé fejlett régiókban, 43%-os arányban pedig az egyéb térségekben¹.

I. PILLÉR: KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK

A közvetlen támogatások, így a termeléstől független és a termeléshez kötött támogatások **gazdaságként nyújtható összegét összesen évi 100 ezer euróban maximálnák (capping), 60 ezer és 100 ezer euró között fokozatosságot (degresszivitást) alkalmazva**. A támogatáskorlát alkalmazásához figyelembe vett támogatásösszeget ugyanakkor gazdaságként korrigálnák az adott gazdaság foglalkoztatási hatásával. A korrekció keretében a figyelembe vett támogatásösszeget a munkavállalók létszáma és a családon belüli foglalkoztatás alapján, a sztenderdizált munkabér összegek alkalmazásával kalkulált munkabér, illetve a kapcsolódó adó és járulékok összegekkel csökkentenék. Eddig a capping alkalmazásáról tagállami hatáskörben lehetett dönten², a bizottsági javaslat azonban kötelező bevezetéséről szól.

TERMELÉSTŐL FÜGGETLEN TÁMOGATÁSOK

- **Alap jövedelemtámogatás**

A Bizottság javaslata alapján a megfelelő jövedelemszint biztosítására, **a termelők továbbra is igényelhetnek területalapú támogatást**, az igénybevétel előfeltételeként ugyanakkor a **fokozott környezeti és éghajlatvédelmi követelmények teljesítését várják el**. Ez alapján kötelező lenne a Nitrát Direktíva, a Víz Keretirányelv és a NATURA 2000 előírások betartása, illetve egyéb, uniós szinten előírt gyakorlat megvalósítása. Így például előírnák a termelőknek a tápanyag-gazdálkodási terv készítését, a vetésforgó alkalmazását, illetve a szénben gazdag talajok megőrzésére a lápos-mocsaras területek védelmét. Ezzel párhuzamosan a jelenlegi zöldítési rendszer megszűnne.

A területalapú támogatás hektáronkénti összegét tekintve elképzelhető csökkenés, a Bizottság ugyanis törekszik a hektáronkénti támogatásszint esetében a tagállamok között meglévő különbségek kiegyenlítésére (külső konvergencia). Ez alapján az uniós átlag 90 százaléka alatti támogatásszinttel rendelkező országok esetén a különbséget 50%-kal kell csökkenteni. Új elemként jelenik meg, hogy ezt a kiegyenlítést valamennyi tagállam finanszírozná.³

1 A jelenlegi 85% és 53% helyett (1305/2013 vidékfejlesztési rendelet).

2 A 2014-2020-as időszakban Magyarországon bevezetésre is került: 1200 hektár felett 100%-os a támogatás elvonás, 1037 és 1200 hektár közötti fokozatossággal (1037 hektár feleltethető meg az uniós jogszabály által lehetővé tett évi 150.000 euróval, ami felett alkalmazhatják a tagállamok a csökkentést). A jelenlegi rendszerben a forráselvonás csak az alaptámogatásra vonatkozik, a zöldítési és egyéb támogatásokra nem. Az így megtakarított összegeket Magyarország a vidékfejlesztési támogatásokra fordította.

3 A 2014-2020-as időszakban a külső konvergencia első fázisát csak azoknak a tagállamoknak kellett finanszírozniuk, amelyekben a közvetlen kifizetések szintje meghaladja az uniós átlagot. Magyarország esetében így akkor nem volt csökkenés.

A **mezőgazdasági kisüzemek adminisztrációs terheinek csökkentésére** a tervezet lehetővé tenné ezentúl is, hogy a kistermelők az alap jövedelemtámogatást **egyösszegű éves átalány-támogatás** formájában igényelhessék meg.

- **Redisztributív kiegészítő jövedelemtámogatás**

Az intézkedés **alapvető célja a közvetlen támogatások igazságosabb elosztása**, az uniós termelés magját jelentő kis- és közepes méretű mezőgazdasági üzemek előnyben részesítése.

A capping és a degresszió eredményeképp felszabaduló összegeket a tagállamok a kis és közepes gazdaságok között oszthatnák szét (e redisztributív kifizetés keretében), vagy a II. pillérbe csoportosíthatnák át vidékfejlesztési célokra fordítva.

- **Fiatal mezőgazdasági termelők kiegészítő jövedelemtámogatás**

Fontos cél a generációs megújulás elősegítése is, így a **közvetlen támogatások minimum 2%-ának megfelelő összeget a fiatal mezőgazdasági termelők támogatására kellene fordítani**, amelyet a tagállamok egyrészt jelen kiegészítő támogatás odaítélésével, másrészt vidékfejlesztési támogatás pályáztatásával valósíthatnak meg (lásd 8. oldal).

- **Éghajlat- és környezetvédelmi önkéntes támogatási rendszer**

A Bizottság az új ciklusban fokozottabban kíván figyelni a környezetvédelmi és éghajlatpolitikai célok teljesülésére is, ezért előírná, hogy **az alaptámogatáson felül kiegészítő támogatásban részesüljenek azon termelők, akik a tagállamok által meghatározottak szerint, a kötelező környezet- és éghajlatvédelmi követelményeken túl teljesítenek**.

TERMELÉSHEZ KÖTÖTT TÁMOGATÁSOK

Egyes szektorokat, amennyiben az gazdaságilag, társadalmilag, vagy környezetileg indokolt, illetve bizonyos nehézségekkel szembesülnek, a tagállamok továbbra is kiemelt támogatásban részesíthetnének. A következő ciklusban erre fordítható teljes keretösszeget a Bizottság ugyanakkor csökkentené.

A tagállamok a KAP költségvetésük 10%-át fordíthatnák ilyen szektorok támogatására, illetve ezen túl 2%-ot a fehérjeágazat támogatására, a jelenlegi időszakban alkalmazott 13+2% helyett.

A tagállamok a támogatással az adott szektor hatékonyságának, versenyképességének javulásához járulhatnak hozzá, hogy a szektor a fennálló nehézségeket kezelni tudja. Magyarországon jelenleg a szarvasmarha, juh, rizs, zöldség-gyümölcs, ipari olajnövény és fehérjenövény ágazatok részesülnek ilyen támogatásban. A támogatást a termelők területnagyság, illetve állatlétszám alapon vehetik igénybe.

I. PILLÉR: PIACI INTÉZKEDÉSEK

A piaci intézkedések közé sorolandók az **ágazat-specifikus támogatások, amelyek a termelők piachoz való alkalmazkodását segítik, illetve egyéb intézkedések (pl. intervenciós ár meghatározása), amelyek piaci válsághelyzetek esetén** teszik lehetővé az EU, illetve a tagállamok számára, hogy beavatkozzanak, így **csökkentsék a termelők veszteségeit**, a piaci anomáliáknak való kitettségét.

A piaci intézkedések köre alapvetően nem változna. Az ágazatspecifikus támogatások esetén ugyanakkor újdonság, hogy a hagyományosan támogatásban részesített ágazatokon – így a zöldség-gyümölcs (pl. termelői szervezetek működési alaptámogatása), a szőlő-bor (pl. szőlőültetvény szerkezetátalakítási támogatások), és a méhészeti ágazaton (Magyar Méhészeti Nemzeti Program támogatásai) – **felül a tagállamoknak az I. pilléres források 3%-ának erejéig lehetőségük lenne támogatást nyújtaniuk a felsoroltaktól eltérő szektorok számára is.**

Utóbbi módon az alábbi ágazatok lennének még részesíthetők támogatásban: gabonafélék, rizs, cukor, szárított takarmány, vetőmagok, komló, olívaolaj és étkezési olajbogyó, len és kender, banán, élő fák és egyéb növények, gumók, gyökerek, vágott virágok és díszítőlombozat, marha- és borjúhús, tej és tejtermékek, sertéshús, juh- és kecskehús, tojás, baromfihús, selyemhernyó.

A támogatást lehetne adni például termelő szervezet működtetésére, a piaci igényeknek való jobb megfelelésre, illetve egyéb, a szektor számára releváns specifikus intézkedésre.

Ezen túlmenően, az I. pillér költségvetéséből **a tagállamok 2021-től minden év elején legalább 400 millió eurót különítenének el** egy új, tagállamok közötti **Mezőgazdasági Tartalékot létrehozva így a nem várt uniós szintű válsághelyzetek kezelésére.** Az eddigi szabályokkal ellentétben, a fel nem használt összegeket időbeni korlátozás nélkül a következő pénzügyi években az alap finanszírozására kellene felhasználni.

II. PILLÉR: VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK

A vidékfejlesztési intézkedéstípusok alapvetően nem változtak. **A tervezet szerint a termelők a következő ciklusban is a jelenlegihez hasonló vidékfejlesztési támogatásokra pályázhatnak. Ezek:**

- környezet- és éghajlatvédelmi vállalatokhoz kapcsolódó kifizetések (jelenleg: AKG, ÖKO kifizetések)
- hátrányos természeti adottságú területekre vagy egyéb régióspecifikus korlátokra vonatkozó kifizetések (jelenleg: NATURA 2000 és volt THÉT kifizetések)
- beruházások
- fiatal mezőgazdasági termelők induló támogatása, a nem mezőgazdasági tevékenységek elindítása és diverzifikációja (legfeljebb 100 ezer euró egyösszegű átalánytámogatás)
- kockázatkezelési eszközök
- együttműködések (pl. jelenlegi EIP-AGRI projektek)
- tudásátadás és tájékoztatás (pl. a jelenleg lehetővé tett kedvezményes szaktanácsadási és képzési lehetőségek)

Elvárás lenne ugyanakkor a tagállamoktól, hogy a vidékfejlesztési források:

min. 30%-át környezet-, éghajlatvédelmi célkitűzések elérésére⁴

min. 5%-át a LEADER közösségi fejlesztésekre

max. 4%-át a Közös Agrárpolitika végrehajtását támogató technikai feladatokra fordítsák.

A tervek szerint így az új ciklusban a KAP költségvetési keret 40%-a fordítódna várhatóan a környezetvédelmi és éghajlatpolitikai célok megvalósítására.

KAP költségvetés 40%-a: környezetvédelmi és éghajlatpolitikai célokra

⁴ a 30%-ba nem beleszámítva a természeti hátránnyal érintett területek számára előirányzott kifizetéseket.

MINDKÉT PILLÉR ESETÉBEN MEGHATÁROZÓ SZABÁLYOZÁSI ELEMEK

Fontos, horizontális célként kezeli a **Bizottság** a mezőgazdasági üzemek korszerűsítését, modernizációját is. Ennek megvalósításában **hangsúlyos szerepet szán a tudásátadási és innovációs rendszereknek** (így pl. a szaktanácsadási rendszernek is), amelyeknek **a kutatás, az innováció és a digitalizáció ösztönzését és eredményeiknek terjesztését kell ellátniuk**. A tagállamoknak ezért a Stratégiai Tervükben külön ki kell térniük rá, hogyan tervezik e rendszerek megfelelő működését biztosítani.

A KAP Stratégiai Tervek végrehajtásának támogatására, az érintettek bevonására és a jó gyakorlatok terjesztésére mind uniós mind nemzeti szinten ún. **KAP Hálózatok jönnének létre**, az EIP-AGRI projekt-eredmények terjesztésének feladatát is ellátva.

Az egyes pillérekre jutó tényleges költségvetési kereteket a tagállamok saját hatáskörben véglegesíthetnék. Erre a pillérek közötti átcsoportosítással lenne módjuk, maximum 15%-os mértékig, illetve további 15%-os átcsoportosításra lenne lehetőség az I. pillérből a II. pillérbe speciális környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzésekre.⁵

⁵ 2014-2020 közötti időszakban tagállamok a pillérek közötti átcsoportosítás tekintetében a rendelkezésükre álló alapok szintén 15%-át csoportosíthatták át szabadon. Azon tagállamok pedig, melyekben a közvetlen kifizetéseket célzó keretösszeg az uniós átlag alatti volt, a II. pillérben rendelkezésre álló forrásaik akár 25%-át is átcsoportosíthatták az I. pillérbe. Magyarország a II. pillérből csoportosított át összegeket az I. pillérbe.

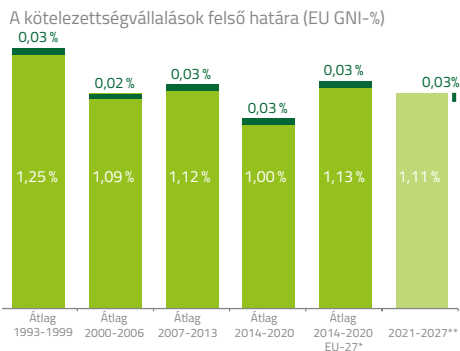
IV. KAP KÖLTSÉGVETÉSE

A KAP 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó költségvetési keretét a 2018. május 2-án megjelent Többéves Pénzügyi Keretre (MFF) vonatkozó bizottsági javaslat tartalmazza.

A javaslatból látható, hogy a **Bizottság reagálni kíván az Unió előtt álló új kihívásokra, ezért a kutatás, a migráció, a határellenőrzés, a védelem illetve a digitális gazdaság területeire több forrást irányoz elő.** Emellett, reagálva az Egyesült Királyság, mint korábbi „nettó befizető” kilépése miatti nemzeti hozzájárulások kiesésére is, a hagyományos szakpolitikák, mint a **Közös Agrárpolitika** és kohéziós politika **finanszírozását egy alacsonyabb szinten képzelni el.**

Folytatódik tehát az a folyamat, hogy az EU költségvetésen belül a KAP veszít részesedéséből, ugyan a Bizottság hangsúlyozza, hogy a szakpolitika reformjával, célzottságának és hatékonyságának növelésével a megtakarítások csak mérsékelten éreztetik majd hatásukat.

Az uniós költségvetés mérete a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) százalékos arányában

■ A kötelezettségvállalások felső határa (EU GNI-%)

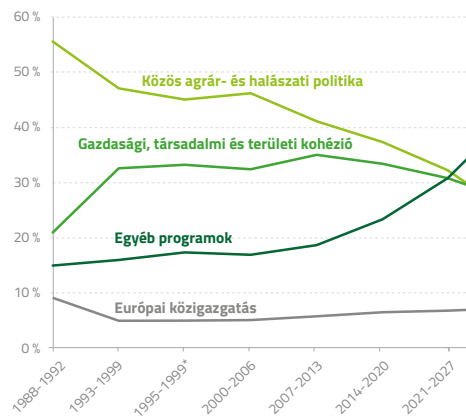
■ Európai Fejlesztési Alap

(*) 2014–2020, becslelt kötelezettségvállalások (brit kiadások nélkül), EU-27 GNI-%

(**) az Európai Fejlesztési Alappal együtt

Forrás: Európai Bizottság

A fő szakpolitikai területek helyzetének alakulása az uniós költségvetésen belül

Forrás: Európai Bizottság

*Az 1995-ös bővítésnek megfelelően kiigazítva

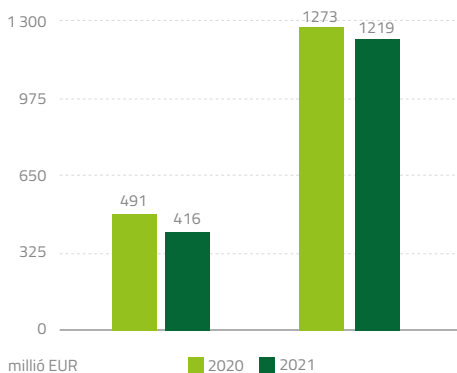
A Bizottság a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Többéves Pénzügyi Keretre 1,279 milliárd eurót javasol a kötelezettségvállalásokra, mely az EU-27 bruttó nemzeti jövedelem (GNI) 1,11%-nak felel meg.

Ebből a **Közös Agrárpolitikára a Bizottság (folyó áron) 365 milliárd eurót irányoz elő. Ez, uniós szinten (EU-27), az előző időszakhoz képest folyó áron mintegy 4%-os csökkenést, reál értéken pedig jóval érezhetőbb visszaesést jelentene**, amennyiben a bizottsági javaslat a jelenlegi formájában valósul meg.

A diagram Magyarország esetében szemlélteti a csökkenést a jelenlegi programozási időszak utolsó, illetve a következő programozási időszak első éve forrásallokációjának az összehasonlításával.

A folyó áron kifejezett forráscsökkenés mind a közvetlen támogatásokat (-4%), mind a vidékfejlesztési forrásokat érintené, utóbbit komolyabb mértékben (-15%). A tervek szerint ugyanakkor a jövőben a nemzeti társfinanszírozás mértéke magasabb lesz, így összességében ez ellensúlyozhatja az itt tapasztalt forráskiesést. A piaci intézkedések pénzügyi kereteit várhatóan nem érné jelentős változás.

Éves forrásallokációk a jelenlegi és a következő programozási időszak összehasonlítására

A költségvetési tervezet tartalmazza továbbá az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és a LIFE program forrás előirányzatait, az előbbire a javaslat 6,14 milliárd euró, az utóbbira 990 millió euró. Mindkettő esetében növekednének a források, rendre egytizedével, illetve kétharmadával.

A termelők számára meghatározó források köre kiegészülne: a következő ciklus kutatási keretprogramjában, azaz a **Horizont Európa programban 10 milliárd eurót különítenének el élelmiszeriparra, mezőgazdaságra, vidékfejlesztésre és biomassza alapú gazdaságra.** Ezen túlmenően az InvestEU és a Digitális Európa Program forrásainak alakulására is érdemes lesz még a termelőknek odafigyelniük – mindkettő brüsszeli közvetlen forrás. Előbbiben stratégiai beruházásokhoz lehet forrást igényelni kedvezményes pénzügyi eszközök formájában, míg utóbbi esetén digitalizációs beruházásokhoz.

V. VÁRHATÓ MENETREND

Jelenleg az új KAP jogszabályjavaslatok és az MFF javaslat ismeretében elkezdődtek a tárgyalások a Tanács különböző formációiban és az Európai Parlamentben (EP).

AKAP jogalkotási javaslatainak végleges elfogadása ugyanakkor elviekben addig nem történhet meg, amíg az új költségvetést el nem fogadják az állam- és kormányfők. Az Bizottság célja, hogy az új költségvetésről a 2019. május 23-26. közötti európai parlamenti választásokig megszülessen a megállapodás. **A Bizottság minden tőle telhetőt megtesz a gyors megállapodás érdekében**, és ezt kéri az Európai Tanácstól és az Európai Parlamenttől is.

Az uniós költségvetés végleges elfogadásához az állam- és kormányfőket magában foglaló Európai Tanács (EiT) egyhangú döntése szükséges, miután az EP kifejezte egyetértését. Az EP abszolút többségi döntéssel jóváhagyja vagy elutasítja a Tanács álláspontját, de azt nem módosíthatja.

A szakpolitikai rendelet tervezetek jóváhagyásánál a rendes jogalkotási eljárás szabályai működnek, azaz a Tanács mellett az EP is egyenrangú társjogalkotó. A KAP javaslatokat az agrárminiszterek a Mezőgazdasági és Halászati Tanács, az EP képviselők a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság (COMAGRI) ülésein fogják tárgyalni.

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA VÉLEMÉNYE

Az ágazat jövőjét érintően kiemelt fontosságú a Közös Agrárpolitika következő hét-éves költségvetési keretének a nagysága. Az erre vonatkozó bizottsági javaslatot a NAK továbbra is elfogadhatatlannak tartja.

Az európai gazdálkodók jövedelmi helyzete már most sem kielégítő (az uniós átlag jövedelemszint felét sem éri el), annak ellenére, hogy stratégiai jelentőségű területért, félmilliárd európai állampolgár minőségi élelmiszerrel való ellátásáért felelnek. Ezen túl a környezeti fenntarthatóság javításában, illetve a klímaváltozás hatásainak mérséklésében is egyre nagyobb szerepet szánnak nekik, egyre komolyabb elvárásokat támasztva irányukban.

A közvetlen támogatások jelenlegi szintjének fenntartása nélkülözhetetlen a gazdálkodók megfelelő jövedelmi helyzetének biztosítása érdekében, a vidékfejlesztési támogatások pedig épp célzottságukból adódóan, azaz az uniós prioritások teljesítésének egy hatékony eszközeként nem szenvedhetnek forráscsökkenést.

Ugyanakkor a Kamara által nem elfogadható, hogy a KAP források általános csökkenése, illetve a külső kiegészítés keretében előirányzott megvonás miatt Magyarországon csökkenjen a közvetlen támogatások szintje. A NAK mindenképpen a korábbi programozási időszak megoldásának alkalmazását szorgalmazza, miszerint **az átlagosnál magasabb támogatásszinttel rendelkező tagállamok legyenek a konvergencia finanszírozói.**

A Kamara a termeléshez kötött támogatások szintjének uniós szintű csökkentését sem tartja indokoltnak. A NAK javaslata az, hogy ne korlátozzák a termeléshez kötött támogatások körét és nagyságát a jelenlegi szabályoknál jobban.

Mindemellett a 2021-2027 közötti időszakban az **uniós szakpolitikák közötti szinergiák erősítésére a Bizottság igen nagy hangsúlyt kíván fektetni.** A cél ezzel az uniós hozzáadott érték növelése. **Ebből következően a Közös Agrárpolitika szempontjából releváns más pénzügyi fejezetek alá tartozó szakpolitikák alakulására is figyelmet kell szentelni.** Ilyen például a kutatás-fejlesztés, az innováció vagy a digitalizáció. Ez utóbbiak nagymértékben hozzájárulnak a mezőgazdaság fenntarthatóságához, az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodáshoz.

A NAK álláspontja szerint az uniós költségvetés gyors elfogadásánál sokkal fontosabb, hogy olyan megállapodás szülessen, amely megőrzi legalább a KAP jelenlegi költségvetési keretét.

A KAP jogalkotási rendeletek kapcsán a kiszélesített tagállami hatáskörnek, a Közös Agrárpolitika egyes elemeinek egyazon tervben integrált keretek között történő kezelésének, valamint az eredményszemlélet megkövetelésének lehetnek előnyei.

Az uniós költségvetés elfogadását követően veszélyeztetheti viszont a területalapú támogatások időben történő kifizetését, ha akár e támogatások esetében még újdonságnak számító tervezés problémái, akár az ezekkel integráltan kezelt vidékfejlesztési programozás elhúzódása miatt **a Stratégiai Terveket később fogadják el.**

Az egyre inkább előtérbe kerülő **éghajlat-változási és környezetvédelmi intézkedéseket továbbá minden esetben azok versenyképességre és gazdasági fenntarthatóságra gyakorolt hatásainak előzetes vizsgálatával lenne szabad csak meghatározni, máskülönben kontraproduktívak lehetnek.** Különösen figyelemmel kell lenni majd az indikátorok képzéséhez szükséges adatok körének meghatározására. A gazdaságszintű adatgyűjtés nem jelenthet aránytalanul nagy többletterhet és költséget a gazdálkodóra nézve. Ezen túl, az egyes intézkedések végrehajtásához szükséges intézményi és infrastrukturális háttér is adott kell, hogy legyen; vagy időt kell hagyni a tagállamoknak, hogy a kiépítésre sor kerülhessen (pl.: laborhálózat, szaktanácsadási hálózat).

A Kamara álláspontja szerint tehát sok kockázatot rejt a hazai mezőgazdasági termelők számára, amennyiben a jelenlegi tartalommal fogadják el az uniós költségvetés tervezetét, illetve a KAP jogalkotási javaslatokat. A következő egy-két évben intenzív tárgyalások következnek, amelynek eredményeképp **a tervezetek még nagyban módosulhatnak. Fontos, hogy a végső változat a lehető legnagyobb mértékben a magyar gazdálkodók érdekeit szolgálja.**

A NAK az **„Erősödő agrár- és élelmiszergazdaság, jólétében gyarapodó vidék”** című kiadványában már megfogalmazta, **milyen támogatáspolitikai irányokat tartana elfogadhatónak,** a termelői és élelmiszer-előállítói érdekeket messzemenőig szem előtt tartva. Kérjük a magyarországi politikai döntéshozókat, hogy a következő időszak uniós tárgyalásai során a kiadványban megfogalmazottak szellemében tárgyaljanak.

A tájékoztató az Európai Bizottság 2018. május 2-ai KAP jogalkotási javaslatok és a június 1-jén közzétett uniós költségvetés tervezet alapján készült. A forrásanyagok az alábbi linkeken érhetőek el. KAP jogalkotási javaslatok:

https://ec.europa.eu/commission/publications/natural-resources-and-environment_en

2021-2027-es időszakra vonatkozó uniós költségvetés tervezet:

https://ec.europa.eu/commission/publications/factsheets-long-term-budget-proposals_en

Szerzők: Reszkető Tímea, Kasza Anikó

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

1119 Budapest, Fehérvári út 89-95.

Telefon: +36 80 900 365

ugyfelszolgalat@nak.hu

www.nak.hu

© 2018 Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - minden jog fenntartva

PDF -- ISBN 978-615-5307-42-3

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA